

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2011 m. vasario 11 d. (15.02)
(OR. en)**

6387/11

**FREMP 13
JAI 101
COHOM 44
JUSTCIV 19
JURINFO 5**

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio

dokumento Nr.: 6110/11 FREMP 9 JAI 77 COHOM 34 JUSTCIV 16 JURINFO 4

Dalykas: Tarybos išvadų dėl Europos Sąjungos Tarybos vaidmens užtikrinant veiksmingą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimą projektas

Dviejuose posėdžiuose, kurių paskutinis įvyko 2011 m. vasario 10 d., Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupė išnagrinėjo pirmiau nurodytą Tarybos išvadų projektą remdamasi dokumentu 6110/11 FREMP 9 JAI 77 COHOM 34 JUSTCIV 16 JURINFO 4. Priede pateikiamas tame posėdyje parengtas Tarybos išvadų projekto tekstas.

Nuolatinių atstovų komiteto prašoma rekomenduoti Tarybai priimti šio pranešimo priede pateiktas Tarybos išvadas.

PROJEKTAS TARYBOS IŠVADOS
dėl Europos Sąjungos Tarybos vaidmens užtikrinant veiksmingą Europos Sąjungos
pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnį,

kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija) turi tokią pačią juridinę galią kaip ir Sutartys;

kadangi Sąjunga prisijungs prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Europos žmogaus teisių konvencija);

kadangi pagrindinės teisės, kurias garantuoja Europos žmogaus teisių konvencija ir kurios kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų, sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus;

kadangi Chartija taikoma Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms, todėl visi jų priimti tiek įstatymo galią turintys, tiek įstatymo galios neturintys aktai turi visiškai atitikti Chartijos principus;

kadangi Chartija valstybėms narėms taikoma tik tuo atveju, kai jos įgyvendina Sąjungos teisę;

atsižvelgdama į Protokolą dėl Chartijos taikymo Lenkijai ir Jungtinei Karalystei;

atsižvelgdama į Stokholmo programą, kurioje pabrėžiama, kad Sąjunga grindžiama bendromis vertybėmis ir pagarba pagrindinėms teisėms, o Europos Vadovų Taryba pagrindinių teisių apsaugą ir propagavimą Sąjungoje nurodė kaip vieną iš prioritetų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje;

atsižvelgdama į 2010 m. spalio 20 d. Komisijos komunikatą dėl veiksmingo pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo Europos Sąjungoje strategijos;

atsižvelgdama į 2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Pagrindinių teisių padėtis Europos Sąjungoje (2009 m.). Veiksmingas įgyvendinimas įsigaliojus Lisabonos sutarčiai“;

1. **Primena** Stokholmo programą, kurioje visos ES institucijos ir valstybės narės raginamos užtikrinti, kad teisėkūros iniciatyvos būtų ir išliktų suderinamos su pagrindinėmis teisėmis viso teisėkūros proceso metu, stiprinant sistemingo ir griežto stebėjimo, ar laikomasi Europos žmogaus teisių konvencijos ir ar gerbiamos Chartijoje nustatytos teisės, laisvės bei principai, metodikos taikymą.
2. **Palankiai vertina** Komisijos įsipareigojimą, kuris dar kartą patvirtintas komunikate „Veiksmingo pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo Europos Sąjungoje strategija“, savo kompetencijos srityje garantuoti, kad rengianti teisės aktus ir visos teisėkūros procedūros metu būtų visapusiškai atsižvelgta į pagrindines teises.
3. **Vertina** Europos Parlamento užmojus, išdėstytus rezoliucijoje „Pagrindinių teisių padėtis Europos Sąjungoje (2009 m.). Veiksmingas įgyvendinimas įsigaliojus Lisabonos sutarčiai“, griežtinti nepriklausomą teisėkūros proceso metu nagrinėjamų pasiūlymų dėl įstatymo galią turinčių aktų ir pakeitimų poveikio įvertinimą.

4. **Pabrėžia** Tarybos vaidmenį užtikrinant veiksmingą Chartijos įgyvendinimą ir, kadangi ji yra viena iš teisės aktų leidėjų, dar kartą patvirtina, kad jos padaryti pasiūlymų dėl įstatymo galią turinčių aktų pakeitimai ir remiantis ketvirtadalio valstybių narių iniciatyva pagal Sutartį jos priimami aktai turi atitikti Chartiją.
5. **Pripažįsta**, kad į pagarbą pagrindinėms teisėms taip pat turėtų būti atsižvelgta rengiant teisės aktus, kuriems priimti netaikoma teisėkūros procedūra.
6. **Dar kartą patvirtina** esanti įsipareigojusi garantuoti, kad jos vidaus sprendimų priėmimo procedūrų metu būtų gerbiamos pagrindinės teisės, ypač rengiant įstatymo galią turinčius aktus, atsižvelgiant į Tarybos struktūrą, darbo metodus ir vaidmenį Europos Sąjungos institucinėje sistemoje.
7. **Pripažįsta**, kad Tarybai tenka atsakomybė ne tik užtikrinti, kad rengiant teisės aktus būtų visapusiškai laikomasi Chartijos, bet ir tai daryti kuo matomiau bei skaidriau, nes tai naudinga piliečiams ir kitiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams. Be to, Taryba primena priemones, kurios jau buvo patvirtintos siekiant skaidrumo ir atvirumo, įskaitant reglamentą dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais bei taisykles dėl įstatymo galią turinčių aktų projektų viešo svarstymo ir balsavimo dėl jų.
8. **Pabrėžia**, kad atsižvelgiant į galiojančias Tarybos struktūras ir procedūras, Taryba jau turi veiksmingų ir patikimų priemonių, kuriomis naudojantis vertinama, ar jos siūlomi pakeitimai ir valstybių narių iniciatyvos atitinka pagrindines teises, ir užtikrinamas suderinamumas su šiomis teisėmis, ir garantuojama, kad šie pasiūlymai būtų suderinti su Chartija, ir taip užtikrinant, kad Taryba priimtų „pagrindinių teisių žyma“ pažymėtus aktus.

9. **Mano**, kad svarbu visapusiškai pasinaudoti valstybėse narėse dirbančių ekspertų kompetencija, žiniomis ir patirtimi, bei primena, kad valstybių narių administracijos yra pirmasis lygis, kuriame turėtų būti garantuotas Chartijoje nustatytų įsipareigojimų ir valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų bei tarptautinių įsipareigojimų laikymasis.
10. **Tikisi**, kad prieš valstybėms narėms pateikiant pasiūlymus dėl pakeitimų Tarybai ir prieš ketvirtadaliui valstybių narių pateikiant teisėkūros iniciatyvas, susijusios valstybės narės išnagrinėja jų suderinamumą su Chartija ir jų poveikį pagrindinėms teisėms.
11. Todėl **akcentuoja**, kad Taryba gali kreiptis į Tarybos Teisės tarnybą, kuri dalyvauja visų Tarybos parengiamųjų organų darbe ir atlieka naudingą bei patikimą darbą teikdama teisines nuomones ir vertindama pasiūlymų dėl įstatymo galią turinčių ir dėl įstatymo galios neturinčių aktų bei pasiūlymų dėl pakeitimų suderinamumą su pirmine teise, be kita ko, įskaitant reikalavimus užtikrinti pagrindines teises.
12. **Pakartoja**, kad tarpinstituciniame susitarime dėl bendro požiūrio į poveikio vertinimą nurodyta, kad kiekviena iš institucijų yra atsakinga už savo pasiūlymų ir pakeitimų poveikio vertinimą. Atlikdama šį įvertinimą Taryba daug dėmesio turėtų skirti esminių pakeitimų poveikiui pagrindinėms teisėms.
13. **Pabrėžia**, kad Tarybos parengiamieji organai ir pati Taryba ankstyvajame teisėkūros procedūros etape nagrinėdami į savo darbotvarkes įtrauktus atitinkamus dokumentus turėtų kelti klausimus ir akcentuoti problemas, susijusias su pagrindinėmis teisėmis, ir užtikrinti suderinamumą su Chartija.

14. **Primena**, kad 2009 m. gruodžio mėn., iškart po Lisabonos sutarties įsigaliojimo, kai Chartija tapo teisiškai privaloma, Taryba buvusiai Pagrindinių teisių ir pilietybės *ad hoc* darbo grupei suteikė nuolatinės grupės statusą ir jai pavedė visus klausimus, susijusius su pagrindinėmis teisėmis, piliečių teisėmis ir laisvu asmenų judėjimu (toliau – Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupė).
15. **Pabrėžia**, kad pagrindinių teisių aspektą reikia įtraukti į visų Tarybos parengiamųjų organų darbą ir į jį atsižvelgti visoje Tarybos struktūroje; būtent dėl šios priežasties mano, kad būtų naudinga, jei Tarybos parengiamieji organai turėtų trumpas, bet praktiškas metodines gaires dėl to, kaip nustatyti ir spręsti problemas, kurias kelia jų pasiūlymai dėl pakeitimų, susijusias su jų suderinamumu su pagrindinėmis teisėmis.
16. **Todėl prašo** Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupės, glaudžiai bendradarbiaujant su Tarybos Teisės tarnyba, iki 2011 m. birželio 30 d. parengti tokias metodines gaires dėl pagrindinių teisių peržiūros svarbiausių aspektų, dėl kurių susitarus Nuolatiniam atstovų komitetui, jomis atitinkamais atvejais savo darbe galėtų vadovautis Tarybos parengiamieji organai.
17. **Ragina** Tarybos parengiamuosius organus, pripažįstant šių organų atsakomybę už suderinamumo su Chartija peržiūrą, prireikus kreiptis į Tarybos Teisės tarnybą ir nedarant poveikio Nuolatinio atstovų komiteto atsakomybei bei tik ribotais konkrečiais atvejais konsultuotis su Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupe, kad jos padėtų išspręsti konkrečius su pagrindinėmis teisėmis susijusius klausimus, kurie jiems kyla jų darbe.

18. **Primena**, kad Stokholmo programoje visos ES institucijos raginamos visapusiškai pasinaudoti Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (toliau – Pagrindinių teisių agentūra) kompetencija, ir atitinkamais atvejais konsultuotis su Pagrindinių teisių agentūra, atsižvelgiant į jos įgaliojimus, dėl politikos ir teisės aktų, kurie turi įtakos pagrindinėms teisėms, rengimo.
19. **Dar kartą parvirtina** ketinanti atsižvelgti į Pagrindinių teisių agentūros vykdant savo įgaliojimus pateiktas ataskaitas ir nuomones konkrečiais teminiais klausimais.
20. **Ragina** Pagrindinių teisių, piliečių teisių ir laisvo asmenų judėjimo darbo grupę palaikyti ir stiprinti bendradarbiavimą su Pagrindinių teisių agentūra, *inter alia*, užtikrinant tolesnę veiklą, susijusią su jos darbui svarbiomis Agentūros ataskaitomis.
21. **Pabrėžia** esanti pasirengusi kasmet surengti pasikeitimą nuomonėmis apie Komisijos metinę ataskaitą dėl Chartijos taikymo.
-